

رابطہ عقل و قلب و قرآن

مولفین:

حمید پور مندی - مریم یوسفی

مریم دانش

سرشناسه
 عنوان و نام پدیدآور
 مشخصات نشر
 مشخصات ظاهری
 شابک
 وضعیت فهرست نویسی
 موضوع
 موضوع
 شناسه افزوده
 رده‌بندی کنگره
 رده‌بندی دیویی
 شماره کتابشناسی ملی

: پورمندی، حمید، ۱۳۵۳/۷/۱، مولف، کارشناسی ارشد
 : رابطه عقل و قلب در قرآن/مولفین: حمید پورمندی و مریم یوسفی
 : تهران: حریم دانش، ۱۳۹۴.
 : ۱۲۴ ص.
 : ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۰۶-۹۱-۴
 : فیبا
 : قلب - جنبه‌های قرآنی - جنبه‌های مذهبی - اسلام
 : قرآن و عقل - عقل و ایمان (اسلام)
 : یوسفی، مریم، ۱۳۵۰/۶/۱۷، مولف، لیسانس/ادبیات
 : ۱۳۹۴ پ ۹/ع ۷/۱۰۴ BP
 : ۲۹۷/۱۵۹
 : ۴۰۷۹۵۱۸

عنوان کتاب: رابطه عقل و قلب در قرآن
 مولفین: حمید پورمندی و مریم یوسفی
 ویراستار: الهام دانشمند
 ناشر: حریم دانش
 نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴
 قیمت: ۱۲۰۰۰۰ ریال
 تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۰۶-۹۱-۴

کلیه حقوق چاپ و نشر برای انتشارات حریم دانش محفوظ می‌باشد.

مرکز پخش: میدان انقلاب، ضلع جنوب شرقی میدان انقلاب، پلاک ۱۱ جدید، کتابفروشی گلریزان.
 تلفن: ۰۹۱۲۳۴۶۰۸۵۹ - ۶۶۹۷۶۲۳۰

بنام آن که جان را آفرید و هدف از خلقت را عبادت و شناخت قرار داد تا در پرتو آن انسان به کمال برسد و به حیات ابدی دست یابد و در وجود او قلب را آفرید تا حیات جسمانی را بدان وابسته کند، چرا که با ضربان منظم و مداوم قلب است که انسان می‌تواند به حیات خود ادامه دهد و تا زمانی که این ضربان در حال نواختن باشد انسان نیز در این دنیا زنده می‌ماند اما با آخرین تپش انسان خود را برای انتقال از جایی به جای دیگری می‌بیند. در آستانه ورود به حیاتی زیباتر از این‌تر که مرگ در آن نیست.

خداوند این خاصیت را در قلب قرار داد که بتواند انسان فطرت پاک رو به سوی ملکوت داشته باشد، و تا زمانی که انسان از این گوهر گران‌قیمت که خزانه الهی است به خوبی در مقابل سارقان آن محافظت کرد رو به سوی درگاه الهی است و منور به نور ایمان، اما هنگامی که در گنجینه الهی را به سوی اغیار گشود و نامحرمان بدان راه یافتند همچون ویروس‌های مهلک شروع به تخریب و ویرانگری می‌کند و گرد و غبار گناه و معصیت را به روی صفحه دل می‌نشانند و جلوی تابش انوار الهی را می‌گیرند. اینجاست که قلب دیگر روزگار خوشی نخواهد داشت، از حبیب خود دور افتاده است، دشمنانش از هر سو به او هجوم آورده‌اند و بدون کمک صاحب خانه اصلی آن «خداوند» کاری از او ساخته نیست،

و چون راه‌های ورود مالک به خانه بسته شده است مجبور به تسلیم در برابر مهاجمان می‌شود و تنها عقل مانده است. اما چون قلب به امراض گوناگون اخلاقی مبتلا گشته بر روی عقل نیز تأثیر گذاشته است.

عقل نیز از تدبیر و اندیشه درست برخوردار نیست و نمی‌تواند راه صحیح را برای نجات پیدا کند و خود نیز در این آتش می‌سوزد.

اینجاست که دیگر عقل و قلب به خاطر نرسیدن نور و تابش انوار الهی به سختی مریض شده و درد شدیدی در خرد احساس می‌کند که تا عمق جان و روح آدمی می‌رود و چون داروئی ندارد تا بوسه آن خرد را مداوا کند، کم‌کم پژمرده می‌شود و می‌خشکد و تسلیم مرگ می‌شود زیرا توان ادراک راه ندارد. چنین قلبی نمی‌تواند در جهان دیگر که ابدی است خداوند را مشاهده کند. چرا که فقط نسل‌های سلیم از عهده چنین کاری بر می‌آیند. «إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ»^۱ مگر اینکه خدا به بنده خود رحم کند و او را نجات بخشد. «إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي»^۲.

در این کتاب سعی شده است که در بخش اول شناختی از نفس و سپس در بخش دوم شناختی از قلب برای خواننده ایجاد کند و آنگاه در بخش سوم به تبیین و بررسی رابطه عقل و قلب و نقش آن در تبلیغ و آموزش اشاره کند. اگر چه نقص‌هایی هم در آن وجود دارد اما سعی شده است مطالبی انتخاب شود که با زمینه بحث ارتباط بیشتری داشته

(۱) سوره شعرا/ آیه ۸۹

(۲) سوره یوسف/ آیه ۵۳

باشد و خواننده در رابطه با بحث احساس کمبود نکند و به شناخت کلی در این رابطه دست یابد.

در پایان از همه عزیزان بخصوص از برادر محترم خودم جناب آقای مهندس خسروی و آقای یوسفی به حکم « من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق » تشکر و قدردانی می‌نمایم و خداوند را شکر گذاریم که توفیق داد در کنار کریمه اهل بیت حضرت معصومه « سلام الله علیها » با عارف الهی قرآن مخصوصاً عقل و قلب که مهمترین شاخصه وجودی انسان است آشنا شویم

والسلام علی من اتبع الهدی

با تشکر: حمیدپورمندی - مریم یوسفی

تابستان ۹۴

فهرست مطالب

۵	دیباچه.....
۹	تشکرنامه.....
۱۵	بخش اول: عقل در قرآن کریم.....
۱۷	عقل در قرآن کریم.....
۱۷	عقل.....
۱۸	عقل در احادیث و قرآن کریم.....
۱۸	عقل در احادیث.....
۲۲	راه تقویت عقل.....
۲۲	۱. تفکر قبل از عمل.....
۲۴	۲. کنترل و غلبه بر نفس.....
۲۸	جایگاه عقل در مکتب اهل بیت علیه السلام.....
۳۱	عقل و شناخت خداوند.....
۳۲	نظر قرآن کریم درباره عقل.....
۳۳	سندیت عقل.....
۳۴	دلایل حجیت عقل.....
۳۴	۱. دعوت به تعقل از طرف قرآن.....
۳۶	۲. استفاده از نظام علّی و معلولی.....
۳۸	۳. فلسفه احکام.....

۳۸		۴. مبارزه با لغزشهای عقل
۴۰		منشاءهای خطا از نظر قرآن
۴۳		عقل شرط تکلیف
۴۵		منابع و ابزار شناخت
۴۸		مهمترین بیماری عقل
۵۲		فساد عقل
۵۵		بخش دوم: قلب در قرآن کریم
۵۶		قلب در قرآن
۵۶		در قلمرو دل
۵۷		معنای قلب
۵۷		واژه قلب
۵۸		قلب و فؤاد
۵۸		قلب در قرآن
۶۰		اهمیت قلب
۶۲		قلب مصنوعی آئینه‌ای برای عظمت قلب انسان
۶۲		نکته‌ای دیگر در اهمیت قلب
۶۳		رنگ و صلابت
۶۵		تعریف قلب
۶۸		خصوصیات قلب
۷۲		قلب ابزار شناخت

- چشم و گوش و دل ۷۲
- حجاب چهره جان ۷۵
- قلب در احادیث ۷۸
- اقسام قلب در قرآن و احادیث ۸۰
- اقسام قلب در احادیث ۸۰
۱. قلب کافر ۸۰
۲. قلب مؤمن کامل و صالح ۸۱
۳. قلب مؤمن که کسی هم به گناه آلوده می شود ۸۲
- اقسام قلب در قرآن کریم ۸۳
- اقسام دل در یک مثل قرآن ۸۸
- قلب های نهی شده از نظر قرآن ۸۹
- قساوت قلب ۸۹
- واژه قساوت قلب ۹۰
- عوامل قساوت قلب در قرآن ۹۲
- عوامل قساوت قلب در روایات اسلامی ۹۳
- غفلت و مرگ قلب ۹۵
- چرا گناه زنگار دل است ۹۸
- علائم بیماری قلب ۱۰۰
- طبیان قلب ۱۰۲
- نیاز به پیامبران ۱۰۲
- تهذیب و تکمیل نفس ۱۰۶

- بخش سوم: نتیجه گیری..... ۱۰۹
- رابطه عقل و قلب..... ۱۱۰
- جهاد اصغر و اکبر..... ۱۱۲
- تأثیر دل در قضاوت عقل..... ۱۱۳
- عادت به تفکر و تعقل..... ۱۱۶
- نقش عقل و قلب در تبلیغ..... ۱۲۱
- تبلیغ حسی..... ۱۲۱
- تبلیغ عقلی..... ۱۲۱
- تبلیغ قلبی..... ۱۲۲